

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

- 4 Fideicom. quandoque ex ratione adiecta inducitur.
- 5 Consanguineorum nomen est collectivum plurimum personarum & graduum.
- 6 Et qui sunt proprie, & improprie consanguinei.
- 7 Ratio sicut dictum restringit, ita fideicommissum, & dispositionem ampliat.
- 8 Remaneo verbum unctum uniueritati bonorum fideicommissum importat.
- 9 Consanguineorum appellatio in testamentis, feminas quoque comprehendit.
- 10 Filij, & filia patris familiam, agnationem, & consanguinitatem sequuntur, haud matris.
- 11 Feminae quando successu post masculos vocatae censentur etiam sub nomine collectiuo.
- 12 Inter vocatos nomine collectiuo proximior quis admittatur testatoris ne, an grauati.
- 13 In fideicommissi proximior testatoris, non autem grauati admittendus.
- 14 Copulata pariformiter intelliguntur.
- 15 L. cum ita §. in fideicommissio ff. de lega. 2. declaratur, & Soz. in l. si cognatus ff. de rebus dub. & in consil. 249. lib. 2. limitantur.

E P I T O M E.

FIDEICOMMISSVM dicitur inductum per rationem adiectam, vt bonaremaneat inter suos consanguineos, & nepotes, ad quod feminae admittuntur, & proximiores testatoris praferuntur proximioribus grauati.

CONSILIVM LXXXIII.

ISIS ijs, q. clarissimus dñs Consultor pri-
mus satis ab undè deduxit, Et si parū, aut
nihil posse illis addi cognoscā, tñ vt oī
quo possum, officio Camillae mulieri no-
bilissimae satisfaciam pro vtili mea nonnulla iam di-
ctis addere conabor. Praesupposita itaque conclusio
ne in primo dubio facta, q. fideicommissum defec-
rit, dicendum quippe videtur, Camillam filiam testa-
toris nullo modo posse admitti; non ab intestato,
quia hmōi successio, condito testō valido, cessat l.
quandiu cum similibus ff. de acq. hære. nec ex testa-
mento vt haeres vniuersalis, quia solū in certis rebus
fuit instituta, alijs vniuersaliter institutis, ad not. in l.
j. §. si ex fundo, & in l. ex facto la grande ff. de hered.
institut. & in l. quoties C. eodem titulo, nec etiā obli-
quē, quia per obitum Guidonis, qui sine filijs mascu-
lis vltimo loco decessit, cuique nullus alius substi-
tutus reperitur, fideicommissum de fecit iuxta presup-
posita à Consultore primo in principio sui consilij,
& ideo virtute illius ad bona testatoris admitti non
potuit l. vnica §. si autem aliquid sub cōditione C.
de cad. tollen. ¶ Adde t. regulam esse, q. fideicommis-
sa locum non habent, nisi in casibus, qui verbis in te-
stamento expressis cōprehenduntur neq. sola mēns
sufficit, nisi testator ita voluisse ex coniecturis, quā
ex verbis testī colligantur, appareat gl. in ver. volun-
tas in l. cū virum, & ibi doc. C. de fideic. ac semper di-
ci pōt. de hoc nō loquit substitutio. Ioā. And. in ad-
di. Spe. in rub. de testa. versio. occurrit ad fi. Oldra. in p.
21. thema tale est, & Abb. in pñ. 160. facti cōtingētia.
Sed nulla in parte testī Camilla, seu aliq. femine, vel
descendētes ex eis ad hereditatem vocati reperiunt,
igitur &c. Quinimmo si totus substitutio, & testī
tenor consideretur, solum masculos tam obliquē, q.
directē ad hereditatem vocatos, & in cōditione po-
sitos fuisse constabit: Quo fit, vt testator solum mas-
culinitatem considerauerit, per quam agnationes,
& familiae, non autem per feminas conseruari cen-
sent, institui. de legitima agnato. successio §. ceterū,
& §.

Z

& §.

¶ §. media. l. j. §. si cui in fine ff. de ventr. inspic. ¶ Cū ad hæc in quacunque parte testi hæreditatis dispositio tempore apparet testatorē voluisse providere masculis eos vocando, atque in conditione ponendo, declaratur ex hoc testatoris volūtas in illis partibus testi, in quibus posset dubitari, an fœminæ quoque comprehendendæ, vt nō concineant, ¶ quia pars vna testi dubia per aliam partem certam declaratur. l. i. ferus pluri in fine, & l. q. filiabus ff. de legatis i. ¶ Vltimo Camilla obitat, ¶ nam q̄i moritur vltimus de vocatis per fideicommissum, per cuius obitum fideicommissum deficit, nō ad proximiores testatoris, qui illius mortis tpe reperiunt, sed ad hæredes vltimi decedentis fideicommissum transmittitur, siue sit filius, vel filia, immo siue etiā sit illius hæres extraneus, oībus alijs exclusis, vt est tex. clarus ibiq; Bartolus, & alij l. i. qui solidi §. pen. l. cū pater §. libertis, l. pero §. fratre ff. de lega. 2. ¶ Sed his oībus minimè repugnantibus, sn̄a tria pōt optimè iuaderi, ac facillimè cōprobari, videlicet, q̄ deficientibus oībus masculis nominatim in testō expressis, Camilla filia testatoris per fideicommissum, quod per mortem Guidonis nondum defecit, ad bona paterna admitti debeat, exclusā filia femina Guidonis, & hoc tam ex verbis testi, q̄ ex coniecturata mente, & voluntate testatoris: ¶ Nam vltra personas masculini generis nominatim expressas testator alias quosq; psonas de consanguinitate Stroziorū comprehendere voluit, dum vltra nominatim vocatos adiecit rationem generalem per nomē collectiū aptum plures psonas diuersorū graduū cōtinere dicendo, vt bona sua hæreditati remaneant inter suos consanguineos, & nepotes de Strozzijs: ¶ hoc enim nomen consanguineos est collectiū pluriū personarū, & graduū l. j. in fine cum l. seq. ff. de suis & legitimis Bal. in l. i. c. de verborū significatiōe, Bar. in l. cum quidam §. quod dicitur ff. de acquirēda hæreditate: ¶ Et consanguinei propriè sunt, descendentes, qui non sunt filij, item fratres in auct. de consanguineis, & vter. fratr. & alij, de quibus habetur in dicta l. j. in fine cum seq. & per Bartolum in d. §. q̄ dicitur: Improprie verò ex cōi vsu loquendi comprehendī possunt etiam omnes, qui sanguine coniūcti sunt: qui tñ cōis vsus probandus est alioquin primi tantum comprehendendū, ad tradita per Bartolum cum ijs, quæ Alex. dicit, in dicto §. quod dicit post Ancharanum in c. canonum statuta de constitutione. Fuit igitur de voluntate testatoris hæc ratio, consanguineorum comprehensiuā apponentis comprehendere vltra nominatim expressos etiam generaliter consanguineos omnes ad fideicommissum, q̄ hæc ratio ampliatiuē, & extensiuē ad omnes cōsanguineos veniat: ¶ quia si sic rō foret dictum restringere l. cū pater §. dulcissimi ff. de lega. 1. laurelius §. fisco. ff. de libe. lega. ita et̄ ampliatur fideicommissum, & dispositiōem, vt voluit Bar. in l. sum. C. de iure deliber. Alex. in consi. 75. lib. 5. col. 3. l. illud ff. ad legē aquiliam, & idem Ale. in consi. 89. eodem libro, vbi optimè exemplificat, q̄ ii comprehenduntur, q̄ expressa ratione cōtinentur. Hæc autem ratio in casu nostro quoad comprehēsiōes in ea fideicommissum importat, ¶ vt colligitur ex verbo remaneant iūcto vniuersitati bonorum, quod est commune, & fideicommissum importat. l. prator in prin. & ibi not. per gl. ff. de collatio. bonorum, Bart. in l. Centurio colu. vlti. ff. de vulg. & pup. ¶ Comprehenditurq; dicta ratio sub illis verbis inter suos cōsanguineos tam masculos, quā fœminas, quia in vltimis volūtatibus, & testamētis masculinum concipit fœmininum, & non ē contrariū ita in prin. & ibi doctores ff. de lega. 1. l. Lucius §. quæsitum. ff. de lega. 3. pronuntiatio in

prin. ff. de verborum signi. l. qui duos, & l. qui seruos ff. de leg. 3. Debent igitur sub his verbis dici comprehendente filia: testatoris, quam dicit Guidonius omnes de confanguineis de Strozzijs esse filiam, ex patrefamilias illius familia: quia i filii, & filiaemiliam, agnationem, & consanguinitatem patris non matris sequuntur, vt innuit Bal. in l. i. C. de verborum significatio, l. i. pronuntiatio §. familia, ubi filiumfamilias, filiamfamilias, & ibi item agnatoris filiumprofratrisproficiscitur, dicitur familiam Iuliam &c. cū l. sequenti ubi i filiamur liberos in familiam earū non esse palam est, quia qui natus est matris, & non matrisfamiliam sequitur. Ordine autem successiois comprehendi sub hoc nomine collectio confanguineos vocati censentur, & admittendi sunt, vt post nominatos nomine proprio illi prius vocati dicantur, qui in gradu, & in succedendo ius proximiores d. l. i. clarius in d. l. cū ita §. in fideicommissi peto §. fratre, & l. cū pater §. liberis ff. de leg. 3. propterea hoc in casu prius expresse nominati propinqui de confanguineis proximiores masculi deinde feminae debuerūt admitti, quia mens testatoris fuit, ut masculi foeminis praeferrentur, qui semper eo in hereditate praeulerit. Quia pp. sub hoc quoque verbo confanguineos debet intelligi testatoris vel ius masculos confanguineos similiter esse praeferendos confanguineis foeminis, cū vna pars teli dubia peritum declaratur. l. i. seruus plurium in fine, & l. §. filius ff. de leg. i. Bartolus in l. ex facto §. si quis rogatus, ad trebellianum masculus vero confanguineis fortantibus, feminas deinde confanguineas de Strozzijs esse admittendas, ar. c. i. §. filia de successioe, frando. ubi ijs casibus, quibus feminae quoque in casu loci succedere possunt, prius masculi, isque non erantibus, feminae succedunt, cū de natura successiois locuti sit, vt in eo masculi succedant, & facit tradita a Bartolo in l. vt iurifurandi §. si liberi col. d. ff. de eo qui test. ubi si emphyteosis cōcessa sit pro & c. huius masculi, & foeminis, ad emphyteosim feminae non admittuntur, extantibus masculis, sed solum illi non extantibus, qñ de natura successiois est, vt masculis foeminis praeferantur, veluti qñ statum erat, qñ extantibus masculis foeminae non succedunt. Idem ergo dicendum esset, quia mens testatoris fuit, ut masculi foeminis praeferretur, veluti in casu huius testis, nam filii postea noua dispositio apta continere, & vna masculos, & foeminas adiungat, feminae sunt admittendae celsatibus masculis, quia testatoris dispositio nullatū dispositioni illarū, & legis acquiritur, & disponit in auct. de nuptijs, Bar. in l. i. C. de his, qui vult indignis. Et vltima voluntas ab eo declaratione confirmat quod in statuto, legisq. dispositione dici solet. Bar. Alex. & alij in l. haeredes mei §. cum ita fiat testatoris num. Sed cum solae femine confanguineae de Strozzijs sub hoc nomine collectio comprehenduntur, atque superfluit, quae ad fideicommissum vocantur ex illis verbis, vt bona hereditaria remanentia, ut suos confanguineos, & nepotes de Strozzijs, vt dictū fuit, dubitatio est, vt iur. proximiores confanguineae testatoris, hoc est filiae, an vero ipsius Guidonis grauatissimi decedentes sint admittendae. Respondeo prima facie magis vr. filias, Guidonis admittendae esse, qā in dubio semper de proximioribus p. p. est intelligendū d. l. cū ita §. in fideicommissi peto §. fratre, lib. 2. & Rom. in consi. 22. quorum dicta auctoritates breuiter gratia non refero. §. Sed id estius p. siderando in casu, de quo agit, p. ius masculinū, & admittendū existimo, qñ filiae testatoris praeferantur.

ga non sumus in dubio, immo clarè ex
testatoris mente verisimiliter cõiectu-
re colligitur. nã per rõnem adiectã testator vo-
luerit heredem confanguineos suos, confangu-
ineos proprios loquendo sunt descendentes,
ut testator d.l.2. in fin. c. l. seq. & in auth. de
testat. & ver. frat. iuncto nigro, ergo debent
vocare filia testatoris, quæ magis suæ cõ-
grua à testatore remota. ¶ Accedat adhuc,
quod in fideicommissis, in quibus testatori, & in
heredi. §. c. filia ff. de vulg. & pup. verisimi-
liter voluisse prius esse admittendas sub
gradu filias proprias, quæ alienas, ne vi-
deantur alienas successiones, atque extraneas pro-
prie præferre. l. c. acutissimi C. de fidei-
commissis. loquitur et de propriis filiabus, & de
feminis testatoris, & l. generaliter §. c. u-
bi & substit. sub cõdit. fac. l. c. auus ff. de
testat. ¶ Confirmatur, hoc, nã testator dispo-
nit nominatos vocando ad fideico-
mmissum sibi gradu proximiores prætulit, et
per se intelligendū est, ipsum voluisse sub illis
cõfanguineos suos prius vocare psonas
magis gradu proximiores, magisque dilectas, quæ
sunt filia, quæ, ut iã sepe dixi, dispositio dubia
est, & in qua fit mētio de panguineis, pa-
teret panguineos suos, & nepotes de Stroz-
zianis autē Guidonis nō pōt intelligi, quia
nepotes testatoris, sed abiq; dubio testa-
toris de Strozziis voluit cõprehendere:
quod illud verbū cõfanguineos iunctū cum
nepotes debet intelligi confanguineis proxi-
mioribus testatoris, & nō alterius, ut verba etiã ipsa
magis copulatiua aliã declarat arg.
l. Lea m. ff. de lega. 3. l. fin. in fin. ff. de vino,
& oleo. legat. ¶ Et t ex his arbitror liminari
quæ habent in d. l. c. ita §. in fideicommissis,
quod in d. l. cognatis cū dicto cõsilio, ut non
sit qui superet proximior testatoris, q̄ esset
de descendētibz illius, nã tūc sub noie col-
lectiuā proximior debet dici prius inuitatus,
magis graui ex cõiectura mēte testatoris
propterea de qua in d. l. c. acutissimi cum alijs:
verisimiliter esse arbitror, & hic est casus no-
strus prædictis patet. Huic sententiã optimè asti-
git, quod voluit Alex. in consi. 23. lib. 2. q̄ ex
hoc dixit, q̄ post mortē vxoris bona apud
fideicommissos suos remanent, debent in-
hereditibus, & successoribus testatoris, & nō
suis vxoris grauata, qm̄ ex verbis præcedē-
tibus sequentibus hmoī declaratio sumebat d.
plurimum in fl. d. l. qui filiabus, & in l. 3. ff. de
testat. Facit etiam id, qd̄ voluit Bal. in consi.
admittunt descendentes, q̄ sunt proximo-
res, & nō ipsius vltimi decedentes, quia
facta fuit primo pro se, & heredibus suis
de feminis. Est igit Camilla filia, & proxi-
ma filia testatoris admittenda, & præferē-
da Guidonis, quæ nec confanguinea testatoris,
nec descendēs dī. ¶ Ex prædictis sublati sunt
omnes psonæ pro parte tria cõsiderata, qm̄
non, qm̄ per mortem vltimi decedētis fideico-
mmissum extinguitur, atque finitum, quod non fa-
ciunt in casu nostro, cū post mortem Guidonis
heredes potuerit, ex quo omnes cõfanguinei
heredes vocati fuerunt, & consequenter etiam fœ-
deris iam dictum, & probatum est. Videtur et se-

cundæ rōni respõsum, quia casus noster fideicom-
missio comprehensus est, ac de eo loquitur substituo
considerado rōnem expressam per verba apta ad
fideicommissum, veluti est verbum remaneant, ut su-
pra ostendi. Aliæ quoque rationes ex prædictis ces-
sare videntur, ut vnicuique rectè intuenti per se con-
stare potest: Quare hæc satis dicta sint vltra ea, quæ
plenissime scripsit, atque perpendit primus consul-
tor ad fauorem Camillæ mulieris primariæ, & nobi-
lissimæ. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

- 1 Fideicommissa in contractibus nō sunt etiam alienationem prohibendo, secus in vltima voluntate, & quæ sit ratio dif-
ferentia nu. 3. Limitatur hoc nu. 5.
- 2 Hereditas, & bonorum successio pacta non defertur
- 3 Alienationis prohibitio an in vltima voluntate, an in cõtra-
ctu facta sit, differt.
- 4 Fideicommissa propriè in testamento sine vltima volunta-
te sunt.
- 5 In contractibus etiam per alienationis prohibitionem sunt,
si in loco esset cãtū alienationis prohibitionem in quibus
cuiq; dominij translationem impedire;
- 6 Idem in donatione tam inter viuos, & quàm causa mortis;
- 7 Et quomodo in donatione hoc procedat.
- 8 Alienationis prohibitio facta in cõtractibus etiam sine cau-
sa valet.
- 8 Et conditionaliter facta etiam sine causa, vel persona adie-
ctione valet, & fideico. operatur inter illos, quorum cõte-
platione, & fauore fuit apposta, & nu. 15.
- 10 Idem si facta esset de domo, turri, palatio, aut re simili, ad
quam testator habuisse affectionem præsumitur.
- 11 Maxime si facta esset fauore masculinitatis, & agnationis
conseruanda, & ex ea tunc fideicommissum inductum cen-
setur num. 22. & 72. vbi an, & quomodo hoc verum sit,
declaratur.
- 12 Fideicommissum per nomina collectiuum plurium personarū,
& graduum factum secundum ordinem successionis ab in-
testato defertur.
- 13 Fideicommissum successiuū inducitur, per illa verba in filios
& descendentes de vno in alium secundum ordinem primo
genituræ, sicut per illa verba de herede in heredem.
- 14 Descendētium appellatio omnes in infinitum comprehendit.
- 16 Fideicommissum inducitur ex tacita, & præsumpta mente
disponentis.
- 17 Prohibitio alienationis nisi in filios, & descendentes mascu-
los, sicut illa extra familiam facta inducit fideicommissum
inter ipsos descendentes, & illos de familia, quod tñ est cõ-
ditionale, si sequuta sit alienatio num. 42. & 63.
- 18 Prohibitio alienationis simplex valet, & fideicommissum
operatur, si ex cõiecturis constet, quorum cõtemplatione
facta fuerit.
- 19 Prohibitio alienationis simpliciter facta inter plures à testa-
tore honorata, & prædictos inducit inter illos fideicommis-
sum, cõiecturis, quæ id arguant, concurrentibus.
- 20 Prohibitio alienationis facta vni, vel pluribus de familia,
aut descendētibus, ne relictū exeat de familia, aut descen-
dentibus, fideico. inter omnes de familia, & descendentes
causat, & quomodo hoc verum sit nu. 64.
- 21 Prohibitio alienare in vita, & in morte extra illos de proge-
nie, oībus de progenie, donec aliquis extet, de vno in aliū
ordine successiuo restituere per fideico. grauatus censetur.
Et q̄ hoc casu fideicommissum sit conditionale, & non sim-
plex nu. 71.
- 23 Conditionalia verba, si sine liberis, & similia regulariter nō
disponunt, nisi ex præsumpta mente disponentis secus appa-
reat, & ex quibus cõiecturis hoc constet nu. 25. & latius
num. 73.
- 24 Fideicommissum conditionale, pendente cõditione, nō trãsmic-
titur, nisi à cõtraria testatoris mēte ex cõiecturis appareat
Z 2 Liberi